

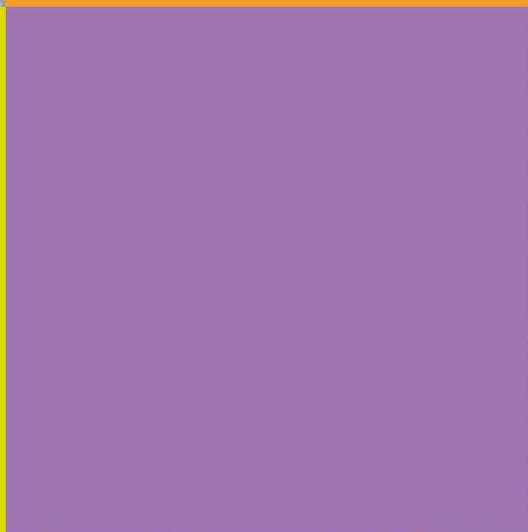
4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

6 AIGUA NETA I SANEJAMENT

GUIA ESCOLA VERDA

Govern d'Andorra

ANDORRA SOSTENIBLE

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

PRESENTACIÓ

Aquesta guia és una eina sintètica i orientativa sobre què és el projecte Escola Verda i sobre la importància de l'educació ambiental per a la sostenibilitat com a eina pedagògica.

S'hi descriu el que significa de manera pràctica ser una escola verda, com funciona internament el projecte (organigrama) i quins són els passos i procediments que cal seguir per ser escola verda.

Els destinataris d'aquest manual són les persones que formen el conjunt de la comunitat dels tres sistemes educatius del país. Un projecte d'aquest caràcter requereix, perquè sigui transversal i ben fonamentat, la implicació de tots els membres de l'escola: els alumnes, el professorat, les associacions de pares i mares i també el personal no docent, com per exemple els responsables de manteniment, el personal de cuina, etc.

Ahora, als lectors que no es trobin entre aquest ampli col·lectiu, la lectura d'aquesta guia els permetrà conèixer un projecte educatiu de present i de futur. No en va, després dels primers anys de vigència, un terç dels escolars i dels centres educatius del país són part del projecte Escola Verda, un moviment educatiu implicat i actiu que continua creixent curs rere curs.

Andorra la Vella, setembre del 2019

INTRODUCCIÓ: LA SOSTENIBILITAT A L'ESCOLA

L'educació ambiental va ser definida per primer cop a la Carta de Belgrad de l'any 1975 com el "conjunt de mesures que tenen per objectiu aconseguir que la població tingui consciència del medi ambient i s'interessi pels seus problemes i que compti amb els coneixements, les aptituds, les actituds, la motivació i el desig necessaris per treballar en la recerca de solucions que puguin aparèixer en el futur". En la recerca d'aquests objectius, la relació entre educació ambiental i escola ha estat des del principi molt activa i continuada, tant pel rol protagonista dels centres escolars com a espais educatius de les generacions futures, com pel recurs pedagògic tan interessant que suposa el medi ambient per a aquests centres.

Amb el temps, tant aquesta relació entre educació ambiental i escola com la mateixa educació ambiental han anat canviant, i s'han actualitzat progressivament per tal de donar resposta als nous reptes i situacions que el món i la nostra societat plantegen. Per aquest motiu, el rol d'aquesta disciplina ha estat rellegit en diverses ocasions fins a arribar al que actualment es coneix com a educació ambiental tal per a la sostenibilitat, entesa com una eina pedagògica per transformar la societat a partir de la presa de consciència del medi en què vivim i de l'aprenentatge de conceptes, valors i actituds (anàlisi, reflexió, compromís, decisió i acció) en relació amb la cura i el respecte per aquest medi i també per les persones (valors i ètica). Aquesta darrera part és clau, ja que la sostenibilitat es té en compte no només des d'un punt de vista ambiental, sinó també des d'un punt de vista social, situant el desenvolupament personal i col·lectiu just, ètic i equitatiu en la base del sistema de valors i fomentant una ciutadania activa, creativa i crítica, amb bona predisposició per cooperar en la superació dels problemes i els conflictes. En essència, l'objectiu de les accions i els programes d'educació en la sostenibilitat no és tant els resultats físics visibles, com l'aprenentatge i la implicació de l'alumnat en aquests valors i actituds.

Actualment, una de les tendències pedagògiques és vetllar perquè l'educació ambiental i la vivència de la sostenibilitat deixi de ser vista com una disciplina o una matèria aïllada i passi a ser un element transversal i interdisciplinari dins del currículum educatiu. D'aquesta forma, no ha de ser alguna cosa més per estudiar o per posar en pràctica amb activitats aïllades, sinó que ha d'esdevenir una filosofia integrada dintre del conjunt de la tasca educativa.

D'aquesta integració de la sostenibilitat en la dinàmica del dia a dia de l'escola se'n diu ambientalitzar, un concepte més genèric però que s'aplica a altres contextos que impliquin una millora global de la sostenibilitat. Així, ambientalitzar una escola implica treballar i difondre valors, actituds, hàbits i accions que tenen a veure amb tres grans aspectes clau:

- **La gestió ambiental als centres.** Conèixer i treballar per la millora dels vectors ambientals que són presents en el dia a dia del centre, com la prevenció, la reducció i recollida de residus, el consum d'aigua, el consum i l'ús racional de material escolar, el soroll, el consum d'energia, etc., així com en els àmbits propers on es troben els centres (transport i mobilitat sostenible, la cura de l'entorn del centre escolar, etc.).
- **Els continguts docents.** Introduir els fonaments conceptuals de la cultura de la sostenibilitat en el conjunt de matèries i àrees de coneixement que s'imparteixen, tot millorant la interdisciplinarietat.
- **L'esfera social.** Millorar la participació i la representativitat de tots els grups que conformen

GUIA ESCOLA VERDA

la comunitat educativa, així com difondre idees i hàbits sostenibles vers la societat.

Una de les primeres eines metodològiques que es van implementar per posar en pràctica l'ambientalització dels centres d'acció en matèria de sostenibilitat per al segle XXI presos en la Cimera de la Terra de Rio de Janeiro de l'any 1992.

Una agenda 21 és essencialment el conjunt d'objectius, plans i accions concretes en matèria de sostenibilitat que un conjunt de persones vol portar a terme. En el cas de les agendes 21 escolars, aquest grup de persones serà el conjunt de la comunitat educativa que forma el centre. La manera com es porten a terme aquestes fites comprèn diverses fases, bàsicament quatre: (i) un procés de reflexió per fer la diagnosi de quina és i quina es vol que sigui la filosofia ambiental del centre; (ii) una ecoauditoria per avaluar els problemes i els encerts en sostenibilitat que es donen a l'escola; (iii) un manifest d'accions i millores per portar a terme, i finalment, (iv) una avaluació de si aquestes accions han funcionat o, al contrari, cal reorientar la feina.

El desenvolupament dels projectes de l'Agenda 21 escolar en els darrers anys ha permès millorar progressivament l'abast de les propostes en educació ambiental als centres educatius, i completar els buits pedagògics que amb el temps s'han anat detectant. Sobre això, si bé els projectes de l'Agenda 21 escolar ja incorporaven molts dels aspectes essencials de la cultura de la sostenibilitat (especialment l'elaboració d'ecoauditories, l'elaboració de plans d'acció i millores en els centres escolars, etc.), a la pràctica se circumscrivien massa a l'àmbit del centre. En aquest sentit, considerant la necessitat que la sostenibilitat sigui també social, calia revisar el rol dels centres educatius sensibilitzats i actius en sostenibilitat i ampliar el seu radi d'acció no només al projecte educatiu del mateix centre, sinó també al conjunt de la societat.

Com a resultat d'aquest debat, el següent pas lògic era que els centres escolars no treballessin de manera independent sinó que formessin part d'un projecte de més abast. És aquí on de mica en mica han anat apareixent els anomenats projectes Escola Verda, els quals han incorporat a la feina educativa en sostenibilitat dels centres la dimensió de treball conjunt, en xarxa, col·laboratiu i participatiu amb altres centres escolars, amb el seu entorn proper i amb el conjunt de la societat.

EL PROJECTE ESCOLA VERDA A ANDORRA

El programa Escola Verda a Andorra neix el curs escolar 2010-2011 com una iniciativa dels departaments de Medi Ambient i d'Educació del Govern d'Andorra sota la gestió i dinamització d'Andorra Sostenible.

El marc general del projecte està adreçat a esdevenir un punt de trobada i intercanvi de les idees, iniciatives i accions ambientals que es porten a terme als centres escolars del país i que impliquen tota la comunitat educativa amb l'objectiu de formar ciutadans que s'impliquen en la conservació i la millora del medi ambient.

En aquest sentit, les línies mestres o els objectius específics del projecte inclouen aspectes com:

1. Generar valors, actituds i comportaments sostenibles per formar ciutadans amb capacitat per a l'acció i que promoguin la millora del medi.

GUIA ESCOLA VERDA

2. Millorar el coneixement del medi ambient del país i de la cultura de la sostenibilitat en l'entorn educatiu.
3. Ambientaltitzar els centres educatius, vetllant per la millora de la gestió dels recursos a l'escola, així com la introducció de la sostenibilitat en el currículum escolar.
4. Implicar tota la comunitat educativa dels centres (alumnat, professorat, personal no docent, pares i mares) i les administracions en un projecte comú.
5. Dinamitzar una xarxa d'intercanvi i comunicació entre centres educatius.
6. Millorar l'oferta educativa disponible per als centres, a partir d'una oferta de recursos permanents (Andorra Sostenible) i la dinamització de recursos específics en el marc del projecte Escola Verda.

Què significa ser una escola verda?

Triar l'opció que el nostre centre educatiu esdevingui una escola verda implica fer una aposta per ambientaltitzar-lo en tots els aspectes. Amb aquesta decisió les fites que es pretenen assolir són:

- Millorar la sostenibilitat del centre, a partir d'optimitzar i fer més responsable el consum de recursos (aigua, energia, etc.) i la producció de residus i emissions que es generen en el dia a dia a l'escola.
- Enriquir quantitativament i qualitativament el currículum acadèmic i l'increment de la seva interdisciplinarietat.
- Millorar els coneixements de tota la comunitat educativa, especialment l'alumnat, en aspectes relacionats amb el medi ambient i el desenvolupament sostenible.
- Reforçar positivament els valors i les actituds de respecte i cura envers el medi ambient, així com els vincles de participació i cohesió social a la comunitat educativa.

Al seu torn, les derivades positives de formar part d'un projecte global com el de l'Escola Verda on s'integren altres col·laboradors (tècnics d'altres entitats, altres professionals de l'ensenyament, etc.) suposa millorar els recursos i el suport que l'escola rep en:

- L'assessorament en l'àmbit de l'educació ambiental i la sostenibilitat a l'escola per part dels tècnics responsables del projecte a l'hora de reforçar les iniciatives que es porten a terme als centres o d'impulsar-ne de noves.
- L'oferta de noves eines metodològiques, materials didàctics, dinàmiques d'activitats i tallers, etc., a disposició de la docència.
- La possibilitat de formar part d'una xarxa d'intercanvi amb altres escoles verdes per compartir experiències, propostes, recursos, i així aprofitar les sinergies positives com activitats, jornades de formació, celebracions conjuntes, etc.
- El reconeixement i la presència pública i institucional dels centres educatius en l'esfera ambiental.

De forma paral·lela als beneficis que un centre educatiu té pel fet de ser una escola verda, la pertinença a aquest projecte també suposa assumir una sèrie de compromisos necessaris perquè mantingui la seva essència, funcionalitat i qualitat. Això és degut al fet que el projecte Escola Verda és un programa participatiu i que té sentit en el moment que els centres escolars

GUIA ESCOLA VERDA

no treballen com ens aïllats i per si mateixos, sinó que comparteixen i comuniquen en xarxa les seves experiències conjuntament; és a dir, un projecte holístic en què “el tot és més que la suma de les parts”. Entre els compromisos que assumeix un centre educatiu en ser escola verda, es troben:

- Respectar la filosofia i els principis de l'educació ambiental i la cultura de la sostenibilitat.
- Vetllar perquè el projecte Escola verda sigui un projecte de centre, consolidat i arrelat als objectius educatius de l'escola més enllà de les persones que el dinamitzen.
- Complir els terminis assenyalats per redactar i validar la documentació associada al projecte.
- Comunicar i compartir les experiències i activitats portades a terme a l'escola, especialment entre el col·lectiu de centres adscrits al projecte, a les reunions de seguiment del projecte i al Fòrum escola verda.

Qui és qui en el projecte?

El projecte Escola verda és un projecte col·laboratiu i participatiu en què està implicada tota la comunitat educativa, els alumnes, el personal docent, el personal no docent i les famílies, així com el personal tècnic dels departaments corresponents de l'Administració. No obstant això, dintre del projecte es pot distingir un organigrama en què certs col·lectius i persones es reparteixen les tasques orientades a assegurar-ne el funcionament correcte i el dinamisme. Entre aquests col·lectius es poden identificar:

	QUI SÓN?	QUÈ FAN?
Escoles	<ul style="list-style-type: none"> • El projecte està definit de tal manera que hi tenen cabuda els tres sistemes educatius d'Andorra. 	<ul style="list-style-type: none"> • El centre educatiu en la seva totalitat és l'agent de més importància del projecte.
Comissió Escola Verda	<ul style="list-style-type: none"> • Es proposa que cada escola defineixi un conjunt de membres que formaran la Comissió Escola Verda de centre per liderar el projecte i representar tota la comunitat educativa (professorat, alumnat, associació de mares i pares, personal no docent, responsables de manteniment, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Liderar i comunicar el projecte i les seves accions al centre. • Facilitar la comunicació de les activitats de l'escola fora del mateix centre. • Elaborar i presentar la documentació del projecte corresponent a cada centre: Diagnosi ambiental, Pla estratègic, Pla d'acció i avaluacions. • Participar en el Fòrum escola verda. • Opcionalment: dinamitzar processos participatius a l'escola.
Representant de la comissió	<ul style="list-style-type: none"> • Cada comissió ha de tenir un/una representant 	<ul style="list-style-type: none"> • Esdevenir la persona interlocutora del centre amb els altres agents implicats en el projecte, tant en la comunicació com en l'assistència a reunions de seguiment.
Ministeri responsable d'Educació		<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la coordinació dels sistemes educatius i el centres. • Coordinar la tramesa d'informació i les convocatòries de reunions de coordinació.

GUIA ESCOLA VERDA

Ministeri responsable de Medi Ambient	<ul style="list-style-type: none"> • Contribuir al disseny de materials i línies mestres educatives. • Coordinar la col·laboració entre els centres educatius i les línies de treball del Departament.
ANDORRA SOSTENIBLE	<ul style="list-style-type: none"> • Equipament del Departament de Medi Ambient del Govern d'Andorra pensat com a punt de dinamització, participació i informació ciutadana en la cultura de la sostenibilitat. • Coordinar i centralitzar la documentació i l'agenda (reunions, etc.). • Dinamitzar el projecte. • Assessorar els centres en cada fase del projecte. • Atendre les peticions d'assessorament educatiu i les consultes dels centres. • Facilitar tallers i recursos educatius propis del centre. • Donar suport al desenvolupament d'activitats i programes d'educació ambiental. • Organització del Fòrum escola verda.
Equip de coordinació del projecte	<ul style="list-style-type: none"> • Representant del Ministeri responsable de Medi Ambient • Representant del Ministeri responsable d'Educació • Coordinador/a d' Andorra Sostenible • Definir i impulsar el projecte. • Validar els plans d'acció. • Validar els candidats a escola verda. • Promoure activitats vinculades al projecte: acte d'atorgament dels distintius, etc.
Comissió de Seguiment	<ul style="list-style-type: none"> • Equip de coordinació del projecte • Representants de les comissions Escola Verda • Fer el seguiment del desenvolupament de les fases del projecte a partir de reunions periòdiques. • Promoure la xarxa d'intercanvi d'accions. • Proposar accions per al desenvolupament òptim del projecte. • Consensuar els acords presos entorn dels requeriments del projecte.

FASES DEL PROJECTE: COM ES POT SER UNA ESCOLA VERDA?

El desenvolupament del projecte Escola verda es divideix en cinc fases, que no cal que es completin estrictament durant un únic curs escolar.

Aquestes fases corresponen als passos lògics de:

- I Conèixer l'estat ambiental del centre i les motivacions de la comunitat educativa.
- II Establir els objectius i les línies d'actuació que l'escola creu necessari treballar per millorar la seva ambientalització.
- III Dissenyar i programar accions de treball a curt i mitjà termini.
- IV Avaluar el funcionament i l'èxit d'aquestes accions implementades. I, finalment,
- V Compartir-les i comunicar-les a tota la comunitat educativa i als participants del projecte Escola verda.

En cadascuna d'aquestes fases del projecte es genera una sèrie de documentació associada que tots els centres han d'elaborar, ja que serveix com a registre escrit de la planificació, les accions i les activitats portades a terme i els avenços de l'escola en el projecte. L'equip

GUIA ESCOLA VERDA

coordinador del projecte té la tasca de confeccionar les plantilles o els models d'aquests documents i facilitar-los als centres perquè siguin aquests, a través de les seves comissions Escola Verda, els que es responsabilitzin de completar-les, actualitzar-les i lliurar-les en els terminis que marca el projecte i la Comissió de Seguiment.

I. Conèixer com és el meu centre i què s'hi fa en matèria de sostenibilitat

Aquest primer pas del projecte es fonamenta a fer un “retrat” de quin és l'estat d'ambientalització del centre candidat a escola verda i de quines són les motivacions i opinions de la comunitat educativa envers la sostenibilitat a l'escola. Aquesta tasca es porta a terme mitjançant la diagnosi ambiental.

La diagnosi ambiental és un document clau que serveix de radiografia inicial de com està i què fa el centre en matèria de sostenibilitat, tant en temàtiques ambientals –com la gestió de residus a l'escola, el consum d'aigua i energia o el coneixement de la biodiversitat i el patrimoni natural–, com en la implicació de l'educació ambiental en el currículum escolar. La diagnosi ha d'incloure un senzill resum en forma d'anàlisi de punts forts i febles i/o una bateria d'indicadors (per exemple, un codi de colors com el del semàfor, una escala del 0 al 10, etc.), on fàcilment i amb un simple cop d'ull puguem prendre la temperatura de l'estat dels components de cada vector ambiental. La validesa de la diagnosi ambiental dins del projecte escola verda és de cinc anys (o cinc cursos). Un cop superat aquest temps s'entén que l'estat ambiental del centre ha variat de forma suficientment significativa com per tornar a ser testat i, en conseqüència, que hi hagi un exercici crític de revisió de quins són els avenços o els retrocessos que ha experimentat l'escola en matèria de sostenibilitat.

Els processos participatius

Tot i que no són un requisit essencial ni obligatori dins de la documentació del projecte, la realització de dinàmiques PARTICIPATIVES és un recurs molt recomanable durant totes les fases del projecte i la VIVÈNCIA d'una escola VERDA. Això és degut al fet que són tècniques que permeten la presa de contacte i la recollida de percepcions, opinions, inquietuds, dubtes, etc., que els membres de la comunitat EDUCATIVA poden tenir ENVERS l'estat d'ambientalització del centre i sobre quines són les millores en matèria de sostenibilitat que VOLDRIEN per a l'escola.

Per portar a terme aquests processos, les eines més habituals són les enquestes, però no són les úniques. També es poden posar en pràctica dinàmiques de participació com les assemblees, les taules rodones, els grups de discussió i treball, els jocs de rol, etc.

Entre els materials didàctics associats al projecte Escola VERDA elaborats des del Centre Andorra Sostenible trobareu un dossier dedicat als processos participatius.

II. Que hem detectat i com volem millorar?

Un cop hem analitzat quin és l'estat de la qüestió pel que fa a sostenibilitat a l'escola, el pas següent per finalitzar la diagnosi ambiental és sintetitzar els resultats d'aquesta anàlisi ambiental del centre i pensar de quina manera podem millorar els resultats que ens hem trobat. En aquesta tasca ens podem ajudar d'eines de síntesi com per exemple una anàlisi de punts forts i punts febles o bé d'una anàlisi DAFO (*debilitats* –punts febles en l'ambientalització del centre–, *amenaces* –situacions negatives externes que poden empitjorar la sostenibilitat del centre–, *fortaleses* –punts forts en l'ambientalització del centre– i *oportunitats* –factors positius externs que seria important aprofitar).

Aquesta síntesi fruit del treball de diagnosi (i si escau, de participació) és el millor punt de partida per reflexionar i dissenyar el model d'ambientalització que es vol per a cada centre, materialitzant-lo per escrit en el segon document clau del projecte Escola verda: el Pla estratègic.

El Pla estratègic és el document on es marquen per a un període de cinc anys de durada els punts clau següents:

- (i) Informació bàsica del centre (resum de dades del centre i informació de contacte de les persones que lideren la Comissió Escola Verda).
- (ii) Quines temàtiques o vectors ambientals treballarem. En aquest cas, el més lògic i normal és treballar les temàtiques que han estat detectades com a punts febles o debilitats, però alhora cal no perdre de vista o descuidar que s'ha de donar continuïtat i mantenir i/o millorar els projectes i iniciatives en sostenibilitat que sí que funcionen a l'escola.
- (iii) De quina manera els treballarem, és a dir, quines accions pensem portar a terme. El grau de definició d'aquestes accions ha de ser general, perquè serà més endavant quan es planificaran i sistematitzaran en detall.
- (iv) Qui les portarà a terme. En aquest apartat s'ha d'identificar quines són les persones o els grups de persones que portaran a terme les activitats marcades en el Pla estratègic; els protagonistes de les accions poden ser qualsevol membre de la comunitat educativa, per exemple poden ser tots els alumnes de 5è, o el claustre de professors complet, o el personal no docent, etc.

III. Què i quan ho fem?

Un cop hem elaborat el Pla estratègic quinquennal, és el torn de perfilar més en detall les línies mestres i les accions previstes. Aquest exercici de sistematització es porta a terme a partir d'un document anomenat Pla d'acció.

El Pla d'acció és un document sintètic que s'emmarca i té validesa en un únic curs acadèmic (de fet, tot i ser un pla de curs comprès entre els mesos de setembre i juny, té una vigència a la pràctica d'un any). La seva redacció s'ha de portar a terme quan ja s'han completat les etapes anteriors de diagnosi ambiental i de redacció del Pla estratègic.

El contingut del Pla d'acció inclou de manera general els apartats següents:

- (i) Informació bàsica del centre i informació de la Comissió Verda (contacte, membres, etc.)

GUIA ESCOLA VERDA

- (ii) Temàtiques o vectors ambientals per treballar durant el curs escolar corresponent. Es proposa triar-ne un de central i d'un a tres de complementaris, per tal de centrar l'activitat del centre en un programa realista i amb possibilitats que sigui portat a la pràctica amb garanties.
- (iii) Descripció de les accions per portar a terme per treballar les temàtiques o els vectors ambientals triats. La descripció d'aquestes accions incorpora informació essencial bàsica com:
 - Títol de les accions, vector en què queden emmarcades i la seva prioritat (per exemple, alta, mitjana, baixa).
 - Objectius educatius: detallar en breus punts què volem aconseguir amb cada activitat del Pla d'acció.
 - Destinatari: especificar dintre de la comunitat educativa qui portarà a terme l'acció i a qui va dirigida.
 - Material i mètodes: fitxes o esquemes de com són les activitats, guions, previsió del material o els mitjans necessaris, etc.
- (v) Accions de comunicació previstes. És a dir, especificar quines activitats de difusió es portaran a terme per informar i donar visibilitat a les accions ambientals fetes durant el curs davant tota la comunitat educativa i la resta del projecte Escola verda (participació en el Fòrum escola verda, participació en xarxes socials, pàgines web, etc.).
- (vi) Cronograma. On s'especifiqui amb la màxima concreció possible quan i on es portaran a terme les accions del Pla d'acció i la seva comunicació.

Un cop s'ha acabat el curs escolar, el Pla d'acció ha de ser avaluat per analitzar de quina manera s'han desenvolupat les accions i com han contribuït a la millora de l'ambientalització de l'escola. Per fer-ho, cal omplir una petita plantilla de memòria d'avaluació on, de manera molt sintètica i senzilla, es reculli el grau d'acompliment dels objectius del Pla d'acció, així com els avenços o problemes que durant el curs hagin pogut sortir i com han contribuït a millorar o empitjorar l'ambientalització del centre.

IV. Validació de la candidatura a escola verda

En aquest punt és on l'equip de coordinació del projecte ha d'avaluar i validar la tasca feta pels centres que aspiren a ser escola verda durant totes les fases anteriors. Aquest vistiplau es fonamenta en dos requeriments d'obligat compliment per a tots els centres:

- i) Haver redactat i lliurat en els terminis acordats la documentació referent al projecte Escola verda: diagnosi, pla estratègic, pla d'acció i memòria d'avaluació del pla d'acció. Aquest punt és clau, ja que la documentació és el registre escrit del dia a dia del projecte Escola verda, des de la planificació fins a la memòria d'activitats i l'avaluació d'aquestes activitats.
- ii) Haver rebut la visita d'un representant de l'equip de coordinació del projecte per veure in situ els continguts de la diagnosi (estat ambiental del centre), conèixer l'ambientalització del currículum escolar, prendre contacte amb les accions en sostenibilitat ja fetes o en progrés i conèixer els membres de la Comissió Escola Verda.

V. Reconeixement i futur

Finalment, quan un centre ha acomplert tot el procediment anterior (documentació i visites) i té el vistiplau de l'equip de coordinació del projecte, és quan se'l reconeix com a escola verda. En aquest punt, l'escola rep el reconeixement, per part de la resta de la comunitat educativa que integra el projecte, de la seva tasca en educació per la sostenibilitat i en la formació de ciutadans implicats en la conservació i la millora del medi ambient. Aquest reconeixement públic es manifesta en l'entrega del distintiu en forma de placa que servirà per identificar el centre com a escola verda.

Pel que fa a planificació i implementació del projecte Escola verda, un centre pot portar a terme tot el procediment en un únic curs escolar, o bé dividir aquest camí en fases; és a dir, per exemple, realitzant durant un curs acadèmic les fases de diagnosi i redacció del pla estratègic i deixant per al curs següent la redacció del pla d'acció i la memòria final d'avaluació. En aquests darrers casos, els centres escolars són incorporats al projecte Escola verda com a membres observadors i són convocats a participar en determinades activitats i dinàmiques del projecte (convocatòries, programes pedagògics, etc.). En el moment en què una escola observadora assolix tot el procediment es converteix en membre de dret del projecte i té tots els drets i deures de ser escola verda.

Finalment, és molt important destacar que, un cop s'ha assolit l'estatus d'escola verda, no és inamovible o per sempre, i cal que el centre el conservi en la mesura que desenvolupa i progressa en el marc del projecte.

Per aquest motiu, any rere any (curs rere curs) l'escola ha de renovar i implementar un pla d'acció, desenvolupar-lo, lliurar-lo a l'equip de coordinació i, en acabar el curs, avaluar-lo mitjançant el document de memòria d'avaluació. Els documents Diagnosi ambiental i Pla estratègic tenen una validesa de cinc anys (o cinc cursos acadèmics), així que en acabar el cinquè Pla d'acció caldrà renovar el conjunt de la documentació.

